

16. 9. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Upozornění na některé aktuální a chystané změny právních předpisů na základě tzv. DEPO zákona

Zákon č. [261/2021](#) Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DEPO zákon“) je rozsáhlý změnový zákon, který novelizuje více než 160 právních předpisů a klade si za cíl zjednodušit elektronickou komunikaci mezi úřady i občany, a to pod politickým heslem „obíhat mají data, nikoliv lidé“. Jednotlivé části DEPO zákona nabývají účinnost postupně již od jeho přijetí v červnu roku 2021, přičemž poslední úpravy se do právních předpisů promítnou dnem 1. července 2025.

Tento článek nabízí shrnutí některých nejaktuálnějších změn, jejichž účinnost nastala v tomto roce, a rovněž náhled do nadcházející novelizace právních předpisů vyplývající z DEPO zákona.

Aktuální změny právních předpisů

Nejaktuálnější změny právních předpisů, jež nabyly účinnosti dne 1. července 2022 na základě čl. CLXXXIII písm. h) DEPO zákona, se týkají především práva na elektronickou identifikaci a autentizaci osob a oblasti elektronických dokumentů (resp. písemností zaznamenaných v elektronické podobě zachycující zpravidla určité právní jednání).

V této souvislosti vznikla podle novelizovaného **zákona č. [12/2020](#) Sb., o právu na digitální služby**, nová digitální služba s názvem „*Ověřovací portál*“ umožňující všem fyzickým i právnickým osobám ověřit, že obdrželi v rámci právního vztahu s jinou osobou (např. při uzavírání smlouvy) údaje o existující fyzické osobě. Ztotožnění fyzické osoby probíhá vůči údajům vedeným v registru obyvatel a dalších agendových systémech (jako např. v informačním systému evidence občanských průkazů).

Příkladem změn v oblasti elektronických dokumentů může být **změna ust. § 25a zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii**, na jejímž podkladě mohou advokáti nově činit prohlášení o pravosti nejen u vlastnoručního podpisu, ale také u elektronického podpisu. Úpravy se dotkly také **zákona č. [21/2006](#) Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu (zákon o ověřování)**, podle kterého mohou legalizaci elektronického podpisu provádět rovněž krajské úřady, některé obecní úřady, újezdní úřady, držitelé poštovní licence a Hospodářská komora České republiky.

Z dřívějších změn vyplývajících z DEPO zákona, které nastaly v průběhu roku 2022, lze zmínit například **novelu zákona č. [85/1990](#) Sb., o právu petičním**, která od 1. února 2022 umožňuje k sestavení petice, opatření podpisů občanů pod ni a doručení petice státnímu orgánu využít nástroj pro sestavování elektronických petic nazvaný „*ePetice*“, který je dostupný v „*Portálu občana*“ (tj. informačním systému zřízeném státem, jehož pomocí lze elektronicky komunikovat s úřady).

Chystané změny právních předpisů

Nejbližší účinnost další části DEPO zákona je stanovena na den 1. ledna 2023. Stěžejní je zde především chystaná **změna zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů**, která přinese zejména rozšíření okruhu osob, které budou mít ze zákona zřízenou datovou schránku. K automatickému bezplatnému zřízení datových schránek ze strany Ministerstva vnitra dojde u všech podnikatelů (tj. také fyzických podnikajících osob) a právnických osob (např. spolky, nadace, ústavy, SVJ či OPS), kteří ještě datovou schránku nemají. Datovou schránku získá bezplatně také každý občan (resp. nepodnikající fyzická osoba), který k digitálním službám státu, popř. při komunikaci s úřady, použije svou elektronickou identitu, např. v rámci „Portálu občana“. Na tuto skutečnost bude občan (na základě ust. § 15 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů) před prvním použitím elektronické identity upozorněn a bude mu Ministerstvem vnitra zasláno na jím vybranou adresu elektronické pošty vyrozumění o zřízení datové schránky. Občanům nicméně zůstává možnost datovou schránku znepřístupnit a vyhnout se tak například doručování písemností ze strany orgánů veřejné moci či jiných osob přímo do datové schránky. V souvislosti s užíváním datové schránky zřízené ze zákona je třeba pamatovat i na některé povinnosti jako například podání daňového přiznání výhradně elektronicky prostřednictvím datové schránky, jak plyne z ust. § 72 odst. 2 ve spojení s § 71 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Vzhledem k tomu, že u fyzických osob může taková povinnost působit obtíže, bude zajímavé sledovat, jakým způsobem bude tato skutečnost překlenuta, tj. zda například dojde k úpravě souvisejících právních předpisů tak, aby se příslušná povinnost využívání elektronických podání týkala pouze podnikatelů.

Další podstatná změna bude na základě DEPO zákona účinná až v červenci roku 2025, o to větší radost však udělá řidičům (jedná se o **změnu zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu**), kteří již nebudou muset při řízení motorového vozidla s sebou vozit řidičský průkaz ani osvědčení o registraci vozidla. Tyto údaje si policie bude moci obstarat z centrálního registru řidičů či z registru silničních vozidel. V okamžiku, kdy bude dán důvod k zadržení řidičského průkazu, vznikne řidiči povinnost jej do pěti pracovních dnů odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Závěr

DEPO zákon přináší mnohé pozitivní záměry a otevírá cestu k širšímu uplatnění elektronických prostředků nejen při komunikaci s orgány veřejné moci, ale rovněž při jednání mezi soukromoprávními subjekty. Otázkou nicméně zůstává, jak příslušné legislativní novinky obstojí v praxi. Rozšíření nových digitálních služeb mezi širokou veřejnost bude ve značné míře záviset na zajištění bezproblémové technické provozuschopnosti a jejich využitelnosti ke stanovenému účelu.

Mgr. David Urbanec

Mgr. Bc. Ondrej Kvašňovský

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

Palác Archa

Na Poříčí 24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)